

LÄKARE MOT KÄRNVAPEN

NR 169 DECEMBER 2022

MEDLEMSTIDNING FÖR SVENSKA LÄKARE MOT KÄRNVAPEN

FOKUS

MANIFESTATION MOT KÄRNVAPEN

Upprop uppmanar riksdagen att ta ansvar
för nedrustning

Sveriges nya hållning
till kärnvapen

Verksamhetsberättelse – läs
om vår verksamhet under
året som gått

USA:s nya Nuclear
Posture Review

Läkare mot Kärnvapen ges ut av föreningen Svenska Läkare mot Kärnvapen, SLMK.

ANSVARIG UTGIVARE: Josefin Lind,
josefin.lind@slmk.org
REDAKTION: Michaela de Verdier (redaktör),
Clara Gullman Levin, Josefin Lind

LAYOUT: Gabriel Holmbom
TRYCK: Exakta Creative.
Tryckt på miljögodkänt papper.
ISSN: 1400-2256

Nästa nummer utkommer i februari/mars.
Material skickas till redaktion@slmk.org senast
15 januari 2023.

**SVENSKA LÄKARE
MOT KÄRNVAPEN**

Svenska Läkare mot Kärnvapen
Norrtullsgatan 45,
113 45 Stockholm
E-POST: info@slmk.org

Bli medlem på www.slmk.org
BANKGIRO: 901-0901
SWISH: 1239010901

FÖLJ OSS:
Facebook.com/SLMK.1981
Instagram: @svenskalakaremotkarnvapen
Twitter: @IPPNWSweden

SLMK arbetar preventivt för att kärnvapen ska avskaffas innan de används igen. Vi är en del av IPPNW (International Physicians for the Prevention of Nuclear War) samt ICAN (International Campaign to Abolish Nuclear Weapons).

Tidningen utkommer till alla medlemmar i
Danske Læger mod Kernevåben,
www.danskelaegermodkernevaaben.dk

KONTAKT:
Povl Revsbech (sekretær og kasserer)
povl.revsbech@gmail.com
DLMK, c/o Povl Revsbech, Langdalsvej 40
8220 Brabrand, Danmark

INNEHÅLL #169

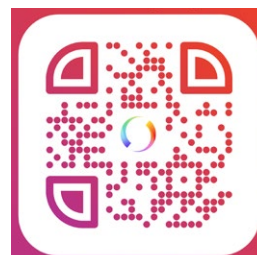
- 4** Manifestation – Uppmaning till riksdagen att ta ansvar för nedrustning
- 6** Sveriges nya hållning till kärnvapen
- 10** Verksamhetsberättelse
2021-09-01 – 2022-08-31
- 8** Notiser
- 9** USA:s nya Nuclear Posture Review
- 11** Året i korthet
- 17** Danske Læger mod Kernevåben
Formandsberetning 2022
- 18** Krönika: Kubakrisen för 60 år sedan – och nu

HAR DU BETALAT DIN MEDLEMSAVGIFT?

Fortsätt bidra till en kärnvapenfri värld
genom att betala din medlemsavgift!

LÄKARE - 290 KR/ÅR
ASSOCIERAD MEDLEM - 200 KR/ÅR
STUDENT - 100 KR/ÅR
STÖDMEDLEM – VALFRI SUMMA

BANKGIRO: 901-0901
SWISH: 1239010901

Märk betalningen med ditt namn och medlemsnummer.
Skänk gärna en extra gåva till verksamheten. Tack för ditt stöd!

Årskrönika 2022

– ett intensivt och utmanande år

Vendela Englund Burnett
Ordförande

Var försiktig med vad du önskar dig – det kan bli verklighet. Ett vist råd, som vi som önskat att fler skulle förstå att världen måste befrias från detta existentiella hot haft anledning

att begrunda detta år, när vår kunskap efterfrågats som aldrig förr. För inte hade vi väl trott att detta skulle ske på grund av krig i Europa och hot om kärnvapen användning. Inte heller genom en ändrad svensk hållning gentemot Natos kärnvapen som bland annat medfört att Sverige backat från uttalanden om att kärnvapen aldrig får användas.

Verksamhetsåret började med att föreningen i september 2021 firade 40-årsjubileum, ett tillfälle att se tillbaka och känna stolthet över allt vi åstadkommit genom decennierna. Med vår professionsbaserade kunskap och vårt arbete, grundat i djupt engagemang, envishet, kontinuitet och kreativitet, har vi kunnat påverka på många sätt. Till firandet gav vi ut ett jubileumsnummer av LMK där du kan läsa mer om detta.

Drivkraften är vår övertygelse om att det sättet att undvika att kärnvapen används är att förebygga. Det är även slutsatsen i vår rapport ”Förebygga är enda medicinen” som gavs ut i början av detta år för att synliggöra kärnvapens humanitära konsekvenser. Den blev tyvärr högaktuell när Ryssland bara några veckor senare invaderade Ukraina och hotade med kärnvapen. Plötsligt visade medier, politiker och allmänhet ett yrvaket intresse. Efterfrågan på vårt obehagliga budskap märks genom

det stora genomslag vi fått under året. Som exempel fullkomligt exploderade besöken på vår utbildningssajt Lär om kärnvapen som totalt blev över 850 000 i år!

Vi har gjort ett stort fotarbete med att föra ut våra analyser och synpunkter till beslutsfattare för att

driva på för ett modigare och mer aktivt arbete för kärnvapenedrustning. Några exempel där vårt arbete spelat roll är Socialdemokraternas kongressbeslut om att partiet ska arbeta för en svensk anslutning till FN:s kärnvapenförbud, och Sveriges Natoansökan där vi tagit plats i debatten om hur Sverige fortsatt ska kunna vara ett föregångsland för kärnvapenedrustning.

Min första tid sedan jag i januari valdes som ordförande har minst sagt varit intensiv. Medan mycket som inträffat i år har varit oroande och nedslående har vi många anledningar att vara nöjda med vårt arbete. Flera farliga myter som riskerar att förminska risken med kärnvapen består dock.

Kommande år önskar jag att vi ska exponera och avliva dessa. Det jag inte önskar är att verkligheten ska avliva myterna.

Tack för ditt stöd under året och gott nytt år! ■

”

Vi har gjort ett stort fotarbete med att föra ut våra analyser och synpunkter till beslutsfattare för att driva på för ett modigare och mer aktivt arbete för kärnvapenedrustning.

MANIFESTATION

Uppmaning till riksdagen att ta ansvar för nedrustning

Den 26 september var det FN:s dag för totalt avskaffande av kärnvapen. Samma dag tillträdde den nya riksdagen efter valet. För att uppmärksamma det samlades fem partnerorganisationer till ICAN den 25–26 september på Mynttorget intill riksdagen för en två dagar lång manifestation.

Som en del av manifestationen restes ett nio meter högt uppblåsbart svampmoln intill riksdagen, konstverket Amnesia Atómica av konstnären Pedro Reyes. Syftet var att uppmärksamma kärnvapenhotet och uppmana riksdagen att ansluta Sverige till FN:s kärnvapenförbud.

Sverige har i år gjort drastiska förändringar i sin inställning till kärnvapen i och med sin Natoansökan. I samband med den valde Sverige att utan reservationer ställa sig bakom alliansens kärnvapenpolicy, vilket bland annat innebär att vi kommer att delta i planering av och övningar inför kärnvapenangrepp. Om Nato beslutar om kärnvapenangrepp kan Sverige bli medskyldigt till en enorm humanitär katastrof. Amnesia Atómica är en påminnelse om detta nya tunga ansvar som vilar på de nyttillträdde riksdagsledamöterna.

Förbipasserande kunde bland annat skriva på ett upprop för att Sverige ska gå med i FN:s kärnvapenförbud, som vid manifestationens slut hade mer än 2 500 underskrifter. Dessutom hölls tal av bland andra SLMK:s ordförande Vendela Englund Burnett och konstnären Pedro Reyes, och flera av SLMK:s medlemmar fanns på plats för att ta blodtrycket och testa kärnvapenstressen hos dem som ville.

Konst mot kärnvapen

Amnesia Atómica skapades av den mexikanske konstnären Pedro Reyes, som under manifestationen var på plats på Mynttorget för att berätta om sitt konstverk.

Vad var tanken med Amnesia Atómica?

–Idén bakom den uppblåsbara skulpturen var att skapa en massiv, men samtidigt lätt, installation som kan fånga människors uppmärksamhet och visa på behovet av att kräva global kärnvapenedrustning, säger Pedro Reyes. Amnesia Atómica blev till i en tid då kärnvapenhotet var en bortglömd fråga bland de flesta. Som

↑ Under två dagar talade vi med förbipasserande, delade ut material och uppmanade människor att skriva under vårt upprop om att Sverige fortsatt ska vara fritt från kärnvapen. Foto: Miki Anagrius

← I sitt tal läste vår ordförande Vendela Englund Burnett ur atombombsöverlevaren Setsuko Thurlows Nobeltal: "Idag vill jag att ni ska känna närvaron av alla de som omkom i Hiroshima och Nagasaki. Jag vill att du ska känna, över och omkring oss, ett stort moln av en kvarts miljon själar. Varje person hade ett namn. Varje person var älskad av någon. Låt oss se till att deras död inte var förgäves." Foto: Miki Anagrius

antyds av namnet handlade verket därför från början om att väcka människor ur den kollektiva minnesförlust de befann sig i. Med svampmolnet ville Pedro Reyes påminna om de 13 000 kärnvapen som ännu existerar och hur världens ledare misslyckats med att hantera detta hot.

Sedan början av året finns kärnvapenhotet tvärtom i allas medvetande och Pedro Reyes sökte efter ett nytt budskap. –Eftersom det enda sättet att se till att kärnvapen aldrig används igen är total kärnvapenedrustning blev siffran noll det mest övertygande budskapet. Därför översattes orden NOLL KÄRNVAPEN till språken i de nio kärnvapenstaterna och sattes på svampmolnet.

Förutom på Mynttorget i Stockholm har svampmolnet bland annat visats på Times Square i New York. På båda platserna användes dessutom Pedro Reyes verk Stockpile, en serie på 13 000 missilformade ballonger som delas ut till människor som passerar.

–Med allmänhetens hjälp genomför vi på så sätt en symbolisk nedrustning av världens kärnvapenarsenal. Jag gillar det faktum att vi använder något så harmlöst som en ballong för att göra kärnvapenhotet påtagligt.

Vilken betydelse kan konst ha när det gäller stora politiska frågor som kärnvapen?

–Jag tror att konst spelar en stor roll. Vi har sett hur detta har fungerat tidigare, på 80-talet kom till exempel många låtar och filmer om kärnvapenkrig. Det är viktigt att kunna visualisera vad som skulle hända om kärnvapen används och hur en kärnvapenvinter skulle se ut. Bara genom att synliggöra dessa tragedier kan vi få människor att bli tillräckligt upprörda och vilja uttrycka sitt motstånd mot kärnvapen.

Det alltmer akuta kärnvapenhotet håller frågan oroväckande aktuell och Pedro Reyes arbetar med flera nya projekt på ämnet. Däribland en dokumentär som berättar om arbetet för kärnvapenedrustning både historiskt och idag.

–Vi är nu mitt uppe i inte bara ett nytt kallt krig utan också en upprustning där enorma summor spenderas på nya kärnvapen. Det berör oss alla och är en uppmaning till oss alla att agera. Att arbeta mot kärnvapen borde vara vår högsta prioritet. ■

Sveriges nya hållning till kärnvapen

Av Clara Gullman Levin

Sedan oktober har Sverige en ny regering och efter att Natoansökan skickades in även en ny säkerhetspolitik. Båda dessa omständigheter innebär nya samarbetspartners, nya hållningar och en ny nedrustningspolitik.

När Sverige skickade in Natoansökan sa dåvarande statsminister Magdalena Andersson att Sverige fortsatt kan vara en röst för kärnvapenedrustning även som Natomedlem. Nuvarande statsminister Ulf Kristersson framhöll så sent som i maj Sveriges möjligheter att fortsatt verka för nedrustning. Även om vi länge sett en allt svagare nedrustningspolitik så nedmonterades den kvarvarande nu raskt efter Natoansökan.

Slutar erkänna humanitära konsekvenser

I augusti deltog Sverige på översynskonferensen av icke-spridningsavtalet (NPT), som efter att ha skjutits upp i flera år äntligen blev av. Under konferensen lämnade Sverige, under Socialdemokraternas ledning, det humanitära initiativet, en resolution som erkänner kärnvapnens humanitära konsekvenser. Anledningen angavs vara att Sverige inte längre kan acceptera initiativets skrivningar om att kärnvapen inte under några omständigheter får användas igen, då detta inte går i linje med Natos avskräckningsdoktrin som Sverige numera står bakom.

Någon månad senare avstod Sveriges nuvarande regering från att rösta på en resolution om kärnvapnens humanitära konsekvenser, som Sverige röstat ja till sedan dess första gång 2015. Om Sverige inte längre kan stå bakom skrivningar om kärnvapnens humanitära konsekvenser, vad innebär det då att vara en stark röst för kärnvapenedrustning?

Sveriges förändrade hållning

Från slutet av september till början av november deltog Sverige när FN:s generalförsamling samlades på FN:s högkvarter i New York. Efter den inledande högnivåveckan möttes staterna inom det första utskottet, som hanterar frågor om kärnvapen, nedrustning och internationell säkerhet.

Som väntat så var Rysslands olagliga invasion av Ukraina och hot om att använda kärnvapen i fokus. Många stater, inklusive de nordiska länderna, uttryckte att Rysslands kärnvapenretorik är oacceptabel och oerhört farlig. Australien sa i sitt uttalande att Rysslands kärnvapenhot understryker faran som kärnvapen utgör och lyfte fram det akuta behovet av framsteg för kärnvapenedrustning.

Medan första utskottet pågick genomgick Sverige ett regeringsskifte. Under övergångsregeringen höll Sverige ett anförande under den allmänna debatten, men efter att den nya regeringen tillträtt var det tyst. Istället ställde sig Sverige bakom EU:s urvattnade uttalande om kärnvapen, röstade nej till resolutionen om FN:s konvention om förbud mot kärnvapen samt avstod från att rösta om resolutionen om kärnvapnens humanitära konsekvenser.

Samtidigt deltog andra Natostater konstruktivt, bland andra Norge, Spanien och det blivande Natolandet Finland, och gjorde flera tydliga uttalanden om kärnvapnens humanitära konsekvenser. Det visar att det inte nödvändigtvis behöver handla om Nato.

Att Sverige inte höll några anföranden om kärnvapen under en moderatledd regering är egentligen inget nytt. Att Sverige backar just nu, när kärnvapenhotet är akut, är dock anmärkningsvärt.

Natodebatten fortsätter

En annan diskussion som blossat upp sedan vi fick en ny regering har varit inställningen till kärnvapen på svensk mark. I samband med Natoansökan sa Socialdemokraterna att Sverige inte ska ha kärnvapen på svenskt territorium, något som statsminister Ulf Kristersson i våras slöt upp bakom.

Men när Sveriges överbefälhavare Micael Bydén i november lämnade över ett antal rekommendationer till regeringen inför Sveriges inträde i Nato sa han att Sverige inte bör ha några förbehåll för kärnvapen på svenskt territorium. Regeringen höll genast med, vilket skapade en livlig debatt. Någon vecka senare backade utrikesminister Tobias Billström och menade att Sveriges linje fortsatt är att vi inte ska ha kärnvapen på vårt territorium. Men det handlar även om Sveriges inställning till kärnvapen generellt. Natomedlemskapet öppnar upp för närkontakt med kärnvapen på en mängd olika sätt. När Sverige utan förbehåll underkastar sig Natos kärnvapendoktrin, som

När Sverige utan förbehåll underkastar sig Natos kärnvapendoktrin, som inte ens utesluter att använda kärnvapen först, är det ett aktivt medgivande av kärnvapen.

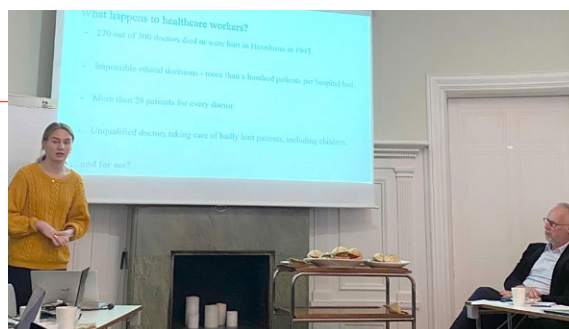
inte ens utesluter att använda kärnvapen först, är det ett aktivt medgivande av kärnvapen. Det riskerar att eskalera spänningar och legitimera Rysslands, och andra länders, kärnvapenhot. I förlängningen rättfärdigar det också de humanitära konsekvenser som all användning av kärnvapen innebär. Regeringens budskap är otydliga, därför behövs klargöranden och tydlig lagstiftning.

Sveriges säkerhetspolitik har redan börjat förändras i grunden i och med Natoansökan och i en intervju i Dagens Nyheter 1 november sa en forskare på Försvarshögskolan ”Det finns behov av att fundera på vad själva grundproblemet är när det gäller kärnvapen. I Sverige tar vi för givet att vi inte har kärnvapen gör att risken för ett kärnvapenangrepp minskar.”

Sverige är numera ett av de länder som klamrar sig fast vid en idé om att kärnvapen skyddar oss. Men det är en falsk trygghet som både är ohållbar och omoralisk. Österrike sa under första utskottet att kärnvapenavskräckning är en teori baserad på antaganden med en enda garanti: att det orsakar katastrofala konsekvenser när det misslyckas. ■

Seminarium: Ny forskning om kärnvapens humanitära konsekvenser

21 november arrangerade Svenska Läkare mot Kärnvapen (SLMK) tillsammans med Pugwash Sverige en heldagskonferens på temat Medicinska och humanitära konsekvenser av kärnvapen. Dagen inleddes med föredrag av Sofia Sivertsson från FOI om den rapport de tog fram på uppdrag av MSB om en kärnvapenexplosion i Nynäshamn. Efter det beskrev Jan Larsson från SLMK de medicinska konsekvenserna av kärnvapen. Clara Brune också från SLMK berättade hur en kärnvapenkatastrof skulle påverka de läkare som finns kvar att försöka hantera konsekvenserna och den

etiska stress som drabbar de överlevande läkarna. Kim Scherrer, forskare från Bergens universitet, beskrev kärnvapenkrigets effekter på klimatet och på världens matproduktion. Eftermiddagen spenderades med att blicka framåt genom att Elizabeth Minor från den engelska organisationen Article 36 berättade om kärnvapenkonventionen, med fokus på artikel 6 och 7 som handlar om hur kärnvapens konsekvenser för människor och miljö kan hanteras.

Vendela Englund Burnett omvald som ordförande

I slutet av november höll vi årsmöte och Vendela Englund Burnett, specialist i allmänmedicin, valdes till ordförande för ännu ett år. Posten som vice ordförande kommer att delas mellan Åsa Lindström och Benny Petersson. Ny studentrepresentant är Johan Täng.

IPPNW världskongress 2023

I april 2023 går International Physicians for the Prevention of Nuclear Wars (IPPNW) världskongress av stapeln i Mombasa, Kenya. Kongressen äger rum 27–29 april och förutom den redan satta agendan planeras det för sociala aktiviteter, guidade turer samt en cykeltur för studenter. Inför och efter kongressen kommer även en studentkonferens att hållas. Kongressen är öppen för alla.

Vill du anmäla dig? Information kommer inom kort att finnas på ippnw.org.

Nordkorea fortsätter skjuta upp missiler

Samtidigt som kärnvapenhotet aldrig varit allvarligare utropar sig Nordkorea nu till officiell kärnvapenstat och ger militären rätt att utföra en kärnvapenattack om landets ledarskap attackeras. Nordkorea fortsätter att testa missiler och robotar och skapa oro i regionen. Andra länder i regionen fördömer Nordkoreas tester och i mitten av november kallade USA:s vice president till krismöte då en nordkoreansk missil landade 20 mil från Japans kust. Experter tror att Nordkorea inom kort kommer att testa kärnvapen samt kunna placera kärnvapenstridsspetsar på missilerna. Senast i november diskuterade USA:s president Joe Biden Nordkoreas robottester med Kinas ledare Xi Jinping.

USA:s nya Nuclear Posture Review

I oktober släppte Biden-administrationen sin nya Nuclear Posture Review, troligtvis försenad och förhalad på grund av Rysslands invasion av Ukraina. I kärnvapendoktrinen beskrivs USA:s strategi och kärnvapenpolitik. Där beskrivs bland annat hur många och vilka typer av kärnvapen som behövs för att uppfylla strategin, hur kärnvapnen kan komma att användas, och hur de passar in i resten av regeringens militära och utrikespolitiska planering.

2022 års doktrin är mer i linje med Obama-administrationens, men har några betydande skillnader på grund av utvecklingen av Kinas och Rysslands kärnvapenarsenaler. Den nya doktrinen drar slutsatsen att USA:s kärnvapen

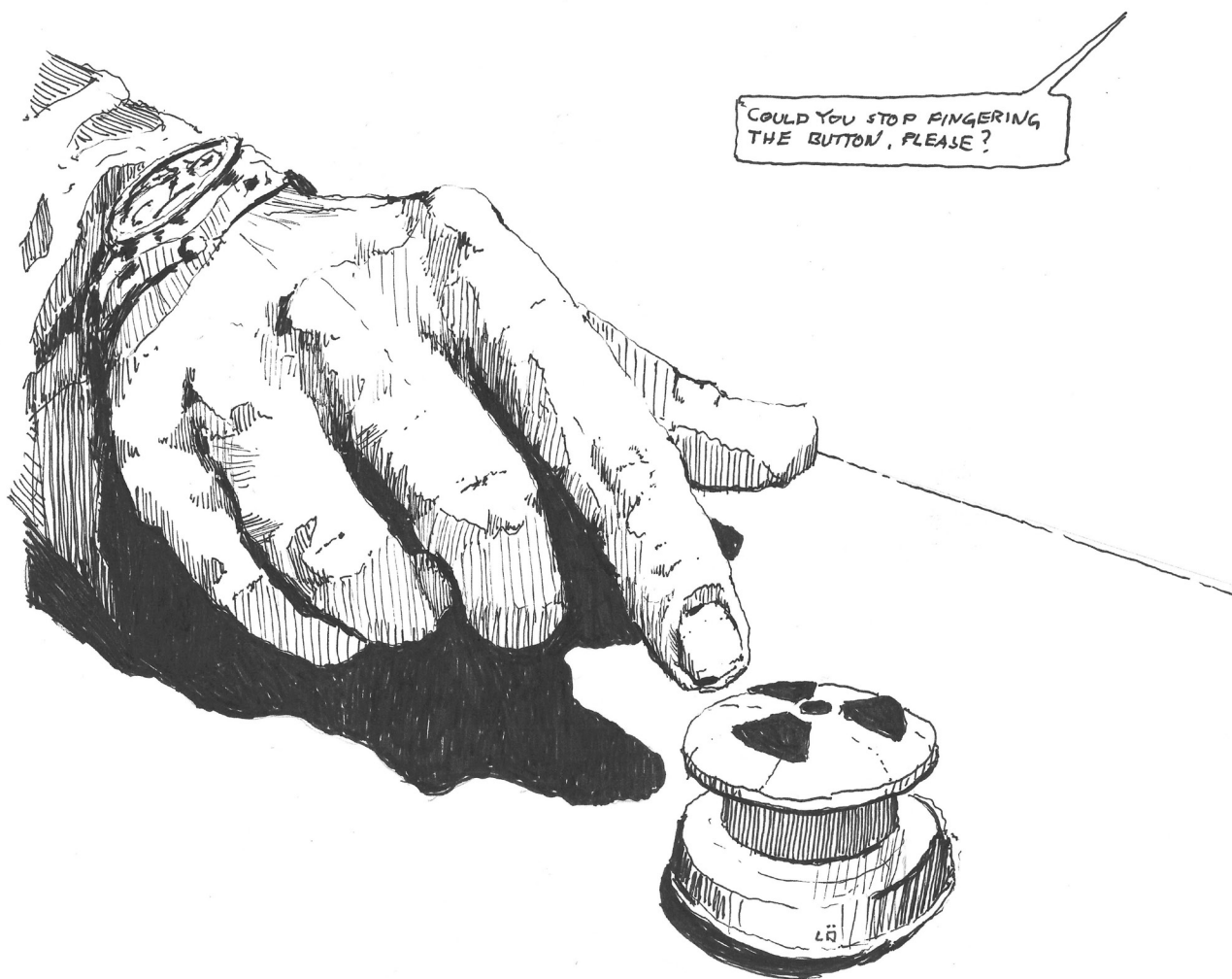
kan användas mot hela spektrumet av hot: "While the United States maintains a very high bar for the employment of nuclear weapons, our nuclear posture is intended to complicate an adversary's entire decision calculus, including whether to instigate a crisis, initiate armed conflict, conduct strategic attacks using non-nuclear capabilities, or escalate to the use of nuclear weapons on any scale."

Doktrinen avvisar både en policy för no-first-use och en policy om "sole purpose" på grund av rådande omständigheter. Det står också att USA "inte kommer att använda eller hota att använda kärnvapen mot icke-kärnvapenstater som är parter i NPT [Icke-spridningsavtalet] och i enlighet med deras kärnvapenförpliktelser."

Läs mer

Federation of American Scientists - Blogg
<https://fas.org/blogs/security/2022/10/2022-nuclear-posture-review/>

Ladda ner Nuclear Posture Review:
<https://s3.amazonaws.com/uploads.fas.org/2022/10/27113658/2022-Nuclear-Posture-Review.pdf>

SVENSKA LÄKARE
MOT KÄRNVAPEN

Verksamhetsberättelse

VERKSAMHETSÅRET 2021-09-01 – 2022-08-31

Hela verksamhetsberättelsen finns på www.slmk.org. Verksamhetsberättelsen utgör också vår effektrapport som rapporteras in till Giva Sverige.

LÄKARE

Svenska Läkare mot Kärnvapen är den ledande organisationen för kärnvapennedrustning i Sverige. Vi arbetar preventivt för att kärnvapen ska avskaffas innan de används igen, utifrån budskapet om kärnvapens medicinska och humanitära konsekvenser. Svenska Läkare mot Kärnvapen grundades 1981 och har 2 500 läkare som medlemmar.

Tillsammans med IPPNW och ICAN är vi stolta mottagare av två Nobels fredspris: 1985 med IPPNW och 2017 med ICAN.

Förändringsteori och metoder

Svenska Läkare mot Kärnvapens mål är att kärnvapen ska avskaffas och aldrig användas igen. Med utgångspunkt i vår kunskap om kärnvapens medicinska och humanitära konsekvenser arbetar vi för att driva på och skapa förutsättningar för kärnvapennedrustning. Genom att öka den politiska pressen och omdefiniera debatten om kärnvapen och nedrustning vill vi få Sverige att driva en mer aktiv nedrustningspolitik där det humanitära perspektivet står i centrum. Våra metoder är politisk påverkan, opinionsbildning, samverkan och en hållbar organisation.

Påverkan

Direkt påverkansarbete

Vi har kontinuerlig dialog och genomför möten med representanter för partier för att bygga engagemang och stödja dem i kärnvapenfrågan. Vi har under verksamhetsåret haft kontakt med och träffat flera partier för att diskutera vägar framåt och bistå med underlag.

Inför Centerpartiets partistämman publicerade vi sex lokala debattartiklar med uppmaning om att ta ställning för FN:s konvention om förbud mot kärnvapen. Vi har haft kontinuerlig dialog med Vänsterpartiet och försett ledamöter med underlag inför debatter och interpellationer. Vi har även träffat och försett Miljöpartiet med underlag. Vi har vid flera tillfällen deltagit i möten med Sveriges utrikesminister, Utrikesdepartementets enhet för Nedrustning- och Ickespridning (UD-NIS) och Sveriges nedrustningsambassadör.

Socialdemokraterna beslutar om stöd för TPNW

Inför Socialdemokraternas kongress i november 2021 arbetade vi för att partiet skulle besluta om att verka för en svensk anslutning till FN:s kärnvapenförbud. Vi har genom möten, föreläsningar och dialog bidragit med underlag och argument till sidoförbund, medlemmar, lokalkretsar och företrädare för det socialdemokratiska partiet. Bland annat har vi deltagit vid flera seminarier och möten med Socialdemokrater för Tro och Solidaritet, S-kvinnor och lokala grupper. Vi genomförde ett panelsamtal tillsammans med bland annat Olof Palmes Interna-

Året i korthet

Svenska Läkare mot Kärnvapen fyllde 40 år, vilket uppmärksammades med ett jubileums-nummer av tidskriften Läkare mot Kärnvapen.

Vår granskning av Tredje AP-fondens innehav i kärnvapenbolag fick bra genomslag. I slutet av 2021 hade pensionsfonden avyttrat majoriteten av sina investeringar.

Vi arbetade för att Socialdemokraterna skulle besluta att verka för en svensk anslutning till FN:s kärnvapenförbud. På partikongressen 2021 antogs en sådan skrivelse.

Det första statspartsmötet för FN:s kärnvapenförbud hölls i Wien. Vi var på plats för att bevaka konferensen och Sveriges deltagande som observatör.

tionella Center, där S-kvinnors ordförande deltog. Vi tog också fram en flyer som dagarna före partikongressen placerades i stolsfickorna på SJ:s tåg till Göteborg där kongressen ägde rum. Våra underlag användes i stor utsträckning av kongressens deltagare. Sammantaget bidrog vårt arbete till att Socialdemokraterna antog en skrivelse om att partiet ska arbeta för en svensk anslutning till FN:s kärnvapenförbud.

Nato

Våren och sommaren präglades av Rysslands invasion av Ukraina och kärnvapenhot, samt den följande Natodebatten och Natoansökan. Vi har bevakat processen och spridit analyser, rekommendationer, debattartiklar och underlag. Totalt har vi tagit fram fyra underlag om hur Sverige kan verka för nedrustning som Natomedlem.

Internationella nedrustningsfora

I juni deltog vi på det första statspartsmötet för FN:s konvention om förbud mot kärnvapen i Wien, där vi bevakade och rapporterade om mötet. Sverige deltog som observatör. Inför mötet hade vi dialog med UD:s enhet för Nedrustning och Icke-spridning där vi framförde rekommendationer och förslag på vad Sverige kunde driva för frågor. Under statspartsmötet mötte vi den svenska delegationen samt en svensk riksdagsledamot som var på plats.

Icke-spridningsavtalets översynskonferens ägde rum i New York i augusti, vilken vi följde hemifrån. I augusti hade vi ett replikskifte med Ann Linde i Dagens Nyheter i och med att Sverige lämnade det humanitära initiativet under NPT.

LÄR OM KÄRNVAPEN

850 000

personer besökte vår utbildningssajt
Lär om Kärnvapen under året

SLMK I DEBATTEN

31 13 26

intervjuer och
debattinlägg i
medier

MEDLEMMARNAS ARBETE

519 41

arbetsdagar har
medlemmar lagt ideellt
på föreningsarbete

GÅVOR

1000

personer har skänkt generösa
gåvor som hjälpt oss att driva
kampen kärnvapen

Opinion

Kärnvapen tillbaka på agendan – ökad efterfrågan på vår kunskap

Svenska Läkare mot Kärnvapens verksamhet har under våren påverkats starkt av Rysslands invasion av Ukraina och hot om att använda kärnvapen. Det ökade kärnvapenhotet medförde en kraftigt ökad efterfrågan på information om kärnvapen. Vi såg en större efterfrågan på oss som experter och under våren medverkade vi i flera medier med stor räckvidd, såsom Sveriges Radios Konflikt och Dagens Nyheter. Vår kunskapsdatabas Lär om Kärnvapen hade en ökning på närmare 3000 procent unika besökare under februari till april, med en högsta notering om 185 000 unika besökare på en månad.

Rapport synliggör sjukvårdens bristande kapacitet vid en kärnvapenexplosion

I februari publicerade vi rapporten ”Förebygga är enda medicinen” som kartlägger sjukvårdens kapacitet att hantera en kärnvapenexplosion över Stockholm. Rapporten togs fram i samarbete med ICAN, som en del av vårt pågående arbete med att synliggöra kärnvapens humanitära konsekvenser och sätta frågan i en aktuell kontext. Rapporten fick genomslag i flera medier och har bland annat utgjort underlag för debattartiklar, föreläsningar och tal.

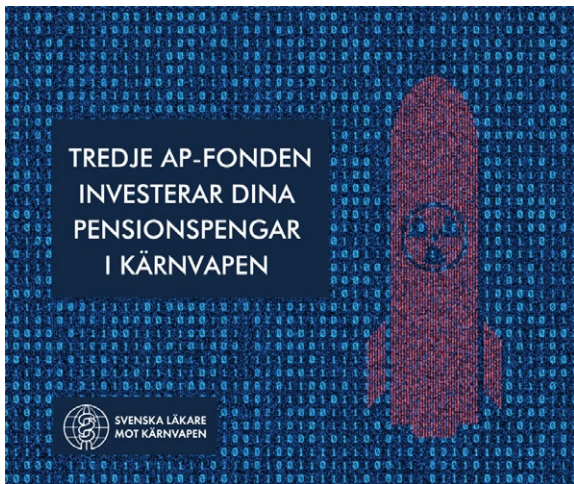

Bok om nedrustningspolitik ur ett genusperspektiv

2020 disputerade Emma Rosengren från Stockholms universitet med en avhandling om framväxten av den svenska nedrustningspolitiken ur ett genusperspektiv. För att tillgängliggöra den anlidade vi Emma Rosengren för att ta fram en populärvetenskaplig version. Resultatet blev boken ”Förnuft, känsla och kärnvapen” som gavs ut i februari 2022 på Santérus förlag. Vi arrangerade ett boksläpp med samtal mellan Emma Rosengren, redaktören Aryo Makko samt tidigare kabinettssekreterare Annika Söder. Boken skickades ut till utrikesministern samt ett antal riksdagsledamöter, debattörer, akademiker och media.

Tredje AP-fonden minskar investeringar i kärnvapen

Vi har under året genom möten och dialog arbetat för att Tredje AP-fonden, AP3, ska avyttra sina innehav i kärnvapen. I november publicerade vi en kartläggning av Tredje AP-fondens investeringar i kärnvapen, ”Kärnvapen finansieras med svenska pensionspengar”. Rapporten fick brett genomslag och uppmärksammades i bland annat SR:s Ekonomiekot. Efter granskningen uttalade sig flera politiker och ministrar och övervägde skärpt lagstiftning. Vid sitt bokslut

i december 2021 hade Tredje AP-fonden sålt av majoriteten av sitt innehav i bolag kopplade till kärnvapen.

Vi har även haft dialog med företrädare för AP-fondernas Etikråd för att få Etikrådet att ändra sitt ställningstagande om kärnvapen. Vi hade i maj besök av Susi Snyder, ICAN:s expert på finansiering av kärnvapen, och hade då möten med Tredje AP-fonden, Handelsbanken, Nordea, Swedbank och SEB för att stärka deras riktlinjer kring kärnvapen.

Ökat mediegenomslag

Vi har under året arbetat mer proaktivt för att öka vårt mediegenomslag och stärka vår roll som expert genom att ta fram nyhetsmaterial i form av till exempel underlag och rapporter. Exempel är vår kartläggning av Tredje AP-fondens innehav i kärnvapenbolag, som plockades upp av SR:s Ekonomiekot och fick stor spridning. Även SLMK:s 40-årsfirande i september 2021 har fått gott genomslag med artiklar publicerade i sju läkartidningar.

Intervjuer och omnämmanden: 38 (31 intervjuer och 7 omnämmanden). Däribland DN, Läkartidningen, Ekonomiekot och Konflikt.

Debattartiklar: 13 debattartiklar i 26 medier.

Rekordmånga besökare på utbildningssajten Lär om Kärnvapen

Lär om Kärnvapen, www.laromkarnvapen.se, är vår utbildningssajt om kärnvapen och nedrustning. I maj nylanserades Lär om Kärnvapen efter en omarbetning där sidan fått uppdaterade texter, ny design och en mer lätt-navigerad struktur. Veckorna efter Rysslands invasion av Ukraina och kärnvapenhot hade Lär om Kärnvapen rekordmånga besökare,

däribland besökare från Ryssland och Ukraina. Med hjälp av en praktikant, en mastersstudent i ryska språket, översattes alla svenska texter till ryska.

Unika besökare per månad: 3 000-185 000

Antal unika besökare: över 850 000

SLMK:s hemsida, www.slmk.org

Lär om Kärnvapen, www.laromkarnvapen.se, är vår utbildningssajt om kärnvapen och nedrustning. I maj nylanserades Lär om Kärnvapen efter en omarbetning där sidan fått uppdaterade texter, ny design och en mer lätt-navigerad struktur. Veckorna efter Rysslands invasion av Ukraina och kärnvapenhot hade Lär om Kärnvapen rekordmånga besökare, däribland från Ryssland och Ukraina. Med hjälp av en praktikant, en mastersstudent i ryska språket, översattes alla svenska texter till ryska.

Unika besökare per månad : 600 - 7000

Antal unika besökare: 57 829

Sociala medier

Alla våra sociala kanaler har vuxit under året. På Facebook har vi nu 2360 följare, på Twitter 472 följare och på Instagram 570 följare. Vi såg en markant ökning av interaktioner i samband med Rysslands invasion av Ukraina, Socialdemokraternas beslut om Nato samt Sveriges Natoansökan. På Twitter ökade antalet följare under Socialdemokraternas kongress. Flest visningar på YouTube hade vårt 40-årsfirande.

Föreläsningar och deltagande i externa evenemang

Under verksamhetsåret har vi deltagit på flertalet externa evenemang, både med föreläsningar och som inbjudna experter. Totalt har vi föreläst 15 gånger. Ordförande Vendela Englund Burnett deltog vid Demokratidagarna i Nynäshamn samt vid Kastellholmssamtalen, i ett rundabordssamtal med bland annat Stefan Löven. Vice ordförande David Victorin föreläste för Nuclear Threat Initiative, NTI, i Washington.

Podcast

Under verksamhetsåret har föreningens podcast Atombombspodden nylanserats och fått en ny redaktör. Johan Täng har tagit över från David Victorin. Tre nya avsnitt har släppts.

Organisation

Svenska Läkare mot Kärnvapen 40 år

Verksamhetsåret började med att vi i september 2021 fyllde 40 år. Det uppmärksammades med ett digitalt evenemang, där medlemmarna Åsa Lindström, Gunnar Westberg och David Victorin deltog i ett panelsamtal om SLMK:s arbete och roll under 40 år. Dessutom utdelades 2021 års antiatombombsdiplom till Margot Wallström, som därefter deltog i ett samtal. I sitt tacktal uttryckte Wallström uppskattning för vårt arbete. Vi gav också ut ett extra tjockt jubileumsnummer om vårt arbete under 40 år.

Stärka medlemsorganisationen

Organisationen står inför en stor utmaning med en stagnerande medlemstillväxt och färre medlemmar med ett aktivt ideellt engagemang. Under året har tillströmningen av medlemmar dock ökat något i samband med Rysslands kärnvapenhot och Sveriges Natoansökan. Vi har därför påbörjat ett långsiktigt arbete för att bygga en modern medlemsorganisation där vi kan nå ut till och engagera nya medlemmar.

Under året har vi bland annat samarbetat med flera läkarorganisationer och föreläst för IFMSA, Svensk förening för allmänmedicin samt medicinstudenter. Vi har medverkat med artiklar i sju läkartidningar och annonserat i sex läkartidningar.

Under året har vi erbjudit våra medlemmar

sätt att bidra och vara delaktiga i vårt arbete. Vi har via nyhetsbrev och sociala medier informerat och erbjudit möjlighet att påverka beslutsfattare och makthavare. En medlem har tagit över som redaktör för vår podcast Atombombspodden, och flera medlemmar har deltagit i en bokcirkel startad av studentrepresentant Clara Brune.

Tidskriften Läkare mot Kärnvapen

Vi har givit ut fyra nummer av vår medlems-tidning Läkare mot Kärnvapen. Under året har tidningen omarbetats och fått ett modernare utseende samt ett uppdaterat innehåll, som tilltalar en bredare publik. Riktlinjer och en checklista för skribenter har tagits fram och två medicinska redaktörer har tillsatts.

Nyhetsbrev

Ca en gång i månaden skickar vi ut nyhetsbrev med drygt 700 mottagare, varav majoriteten är medlemmar.

Bokcirkel

En bokcirkel med flera av föreningens medlemmar startades under förra verksamhetsåret på initiativ av studentrepresentant Clara Brune.

← Våra medlemmar Gunnar Westberg och David Victorin berättar om arbetet genom 40 år.

↑ Journalisten och författaren Anita Goldman fick 2022 års antiatombombsdiplom.

← Margot Wallström, tidigare utrikesminister, tog emot diplommet 2021.

Anti-atombombsdiplomet

2021 års anti-atombombsdiplom delades ut under detta verksamhetsår för att sammanfalla med föreningens 40-årsfirande den 10 september 2021. Diplomet tilldelades tidigare utrikesminister Margot Wallström för hennes långa och konstruktiva engagemang i kärnvapenfrågan, där hon som utrikesminister såg till att kärnvapenedrustning blev en prioriterad fråga på regeringens utrikespolitiska agenda. Utdelningen skedde vid ett digitalt evenemang i samband med vårt 40-årsfirande.

Även 2022 års anti-atombombsdiplom delades ut under detta verksamhetsår. Det tilldelades författaren och journalisten Anita Goldman, för att i många år ha varit en stark röst mot kärnvapen i samhällsdebatten. Bland annat genom hennes bok "Om jag så måste resa till Los Alamos". Utdelningen skedde på Hiroshimadagen i Storkyrkan i Stockholm.

Hiroshimadagen 2022

STOCKHOLM: Hiroshimadagen uppmärksammades i Storkyrkan i Stockholm av ett sextiotal deltagare. Domkyrkokaplan Kristina Ljunggren, Margot Wallström, tidigare utrikesminister och förra årets mottagare av anti-atombombsdiplomet, och Gösta Alfvén, Svenska Läkare mot kärnvapen, talade. Sedan överlämnade Gösta

Alfvén årets anti-atombombsdiplom till Anita Goldman. Arrangemanget gjordes som vanligt av Leonore Wide.

GÖTEBORG: Medlemmar i Göteborg arrangerade ett möte i Fredslunden i Vasaparken som samlade ett femtiotal personer. David Victorin, vice ordförande, höll välkomsttal.

VÄXJÖ: Vår styrelseledamot Karin Svensson talade på ett uppmärksammande av Hiroshimadagen i Växjö, arrangerat av IKFF, Växjökretsen.

Styrelse

Vid årsmötet i januari 2022 valdes Vendela Englund Burnett till ny ordförande och David Victorin omvaldes till vice ordförande. Styrelsen består av nio ordinarie medlemmar, fyra suppleanter och två studentsuppleanter samt en adjungerad styrelseledamot. Christina Gotting omvaldes som auktoriserad revisor och Eva Stein som suppleant. Kristina Olofsson valdes som föreningsrevisor och som suppleant Bengt Lindell. Föreningsrevisorn fyller även föreningens visselblåsarfunktion. Till valberedning valdes Leonore Wide (sammankallande), Jan Larsson och Christina Vigre Lundius. En presentation av styrelsen finns på www.slmk.org.

Antal medlemmar

Vid verksamhetsårets slut hade föreningen totalt 2 343 medlemmar och associerade medlemmar. De associerade medlemmarna har tidigare varit med i andra, numera nedlagda, yrkesföreningar mot kärnvapen.

Medlemmar (läkare och läkarstudenter): 2 072
Associerade medlemmar (sjuksköterskor, fysioterapeuter, biomedicinska analytiker, forskare, ingenjörer och tandläkare): 270

Personal

Svenska Läkare mot Kärnvapen har ett kansli med anställd personal utbildad inom bland annat internationell politik och rätt samt journalistik. Personalen fortbildas genom kurser och utbildningar. Christina Vigre Lundius är styrelsens kontaktperson för arbetsmiljöfrågor och genomför regelbundna samtal med personalen om såväl den fysiska som den psykosociala arbetsmiljön.

Ekonomi

Svenska Läkare mot Kärnvapen har en stabil ekonomisk situation och en god likviditet. Internt genererade medel i form av medlemsavgifter, gåvor samt spararnas bidrag via Swedbank Humanfond utgjorde under verksamhetsåret ca 64 procent av föreningens inkomster. Bokslutet den 31 augusti 2022 visade på ett resultat på 1 373 939 kr. Det stora överskottet beror på ett arv från en avliden före detta associerad medlem som testamenterade 1 miljon kronor i aktier till oss. Svenska Läkare mot Kärnvapen hade under verksamhetsåret verksamhetskostnader på 3 017 901 kronor.

Giva Sverige, Svensk Insamlingskontroll och 90-konton

Svenska Läkare mot Kärnvapen har två 90-konton och kontrolleras av Svensk Insamlingskontroll. Minst 75% av insamlade medel ska användas till föreningens ändamål. Svenska Läkare mot Kärnvapen klarar gränsen med god marginal. Föreningen är medlem i Giva Sverige och har en kvalitetskod för etisk insamling enligt Giva Sveriges riktlinjer samt upprättar årligen en effektrapport, genom denna verksamhetsberättelse.

Rapporter från föreningar och grupper

Vetenskapliga rådet

Svenska Läkare mot Kärnvapens vetenskapliga råd har under verksamhetsåret bestått av åtta ledamöter inom olika vetenskapsområden. Ett arbetsutskott bestående av Kåre Axell, Stefan Björnson och Lars Rydén organiserar verksamheten.

Under verksamhetsåret har rådets medlemmar publicerat två debattartiklar i Svenska Dagbladet. Psykolog Elisabet Södersten har bidragit med artiklar om oro och existentiell ångest kring kärnvapenhotet, publicerade på ICAN:s hemsida samt i LMK nr 167. Rådet har under året noga följt vad som händer inom ICAN och utvecklingen av FN-konventionen mot kärnvapen. Rådet har också följt forskningen om ”kärnvapenvinter” genom ledamoten Gunilla Svenssons bevakning av ny forskning inom området.

Stockholm

Till styrelse för det kommande verksamhetsåret valdes Leonore Wide till ordförande och Gösta Alfvén till vice ordförande.

Meit och Leonore höll kontakt med riksdagsledamot Laila Naraghi från Socialdemokraterna som skrivit motioner om förbud mot kärnvapen på svensk mark. Stockholmsföreningen anordnade också ett informellt möte vid Fredstatyn med Socialdemokratiska kvinnoförbundet. Gösta Alfvén höll ett föredrag i Västerås Historiska Förening. Carin Odhner medverkade med en artikel i Svensk Psykiatri. Uppmärksammandet av Hiroshimadagen i Storkyrkan i Stockholm återupptogs under verksamhetsåret efter pandemin under arrangemang av Leonore Wide. Stockholmsföreningen ingår i ”Nätverket för kärnvapennedrustning” som under året arrangerat ett webinar om ungas syn på klimatfrågan och kärnvapenhotet, med flera politiska ungdomsförbund i panelen. Nätverket har även spelat in två videopoddar.

Göteborg

Föreningen arbetar i Göteborg till stor del genom paraplyorganisationen Fredsam, där Gunnar Westberg representerar Svenska Läkare mot Kärnvapen. Fredsam har organiserat en fredsaktion till minne av Hiroshima och Nagasaki i Fredslunden med ett femtiotal deltagare.

Danske Læger mod Kernevåben

Formandsberetning 2022

2022 har været et skelsættende år. Efter lang tids forværring af det politiske klima er der efter Ruslands overfald på Ukraine nu krig i Europa og der er fremsat trusler om brug af atomvåben. Oprustning er dagens orden og internationale aftaler, der kunne begrænse de farligste våbensystemer er opsagt eller eroderet. Risikoen for brug af kernevåben anses for at være den største siden Cuba-krisen i 1962. De katastrofale konsekvenser, enhver brug af kernevåben vil medføre, burde være velkendte, men betragtes af politikere, medier og store dele af befolkningen tilsyneladende som et hypotetisk problem, som man er uvillig til at adressere - vores mening er, at intet problem er mere presserende at få løst.

Ved årets længe udsatte opfølgingskonference til Ikke-spredningsaftalen kunne der ikke vedtages et slutdokument. Atommagterne fokuserede på at fastholde retten til at besidde kernevåben og på at tydeliggøre, hvor vigtige disse er i deres sikkerhedsdoktriner – samtidig betyder de deres støtte til tanken om en atomvåbenfri verden.

Mere opmuntrende var det første statsparts-møde for FN-konventionen om forbud mod atomvåben, TPNW, der fandt sted i Wien i juni. Indtil videre står en tredjedel af verdens lande bag forbuddet, som anses for at være det mest lovende nedrustningstiltag i mange år. Konferencen vedtog en handlingsplan med konkrete forslag til at implementere dens indhold og øge opbakningen. Det blev understreget, at TPNW understøtter og kompletterer allerede eksisterende kernevåbenaftaler, såsom ikke-spredningsaftalen og prøvestopaftalen.

DLmK har flere gange henvendt sig til den danske regering og Folketinget med opfordringer til at støtte op om forbudstraktaten, noget vores NATO-medlemskab ikke er en hindring for, men regeringen har hidtil satset på ikke-spredningsaftalen og mener, at TPNW modarbejder denne. Vi er ganske uenige, jfr også resultaterne af årets konferencer om de to aftaler.

Vores forening har i årets løb holdt oplæg ved møder i København og Århus og har fortsat samarbejdet med netværket Forbyd Atomvåben, som samler en hel del danske fredsorganisationer. Her har vores pjece Katastrofale humanitære konsekvenser af atomvåben været meget anvendt. Det

er fortsat vanskeligt at trænge igennem til medierne, som gerne giver spalteplads til militæranalytikere, men sjældent til debat om konfliktløsning, sikkerhedspolitisk nytænkning og behovet for nye nedrustningsaftaler.

Efter i flere år forgæves at have stillet forslag på generalforsamlingen i Lægernes Pension om at få afviklet pensionskassens investeringer i atomvåbenrelaterede virksomheder etablerede vi i år vores egen liste til delegeretvalget, Atomvåbenfri Investering. Vi fik valgt 4 delegerede ud af 125, men vores forslag opnåede majoritet trods udtalt modstand fra pensionskassens bestyrelse og lægeforeningens formand. Pensionskassen er herefter forpligtet til at afvikle disse investeringer, som har udgjort ca 0,5% af aktiekapitalen eller ca 300 mio kr. Dette er selvfølgelig en sejr for vort arbejde, men det ville også være ganske uacceptabelt, hvis vores pensionskasse skulle forsøge at tjene penge på masseødelæggelsesvåben.

DLmK har ca 75 betalende medlemmer, men stadig kun ganske få aktive. Vi savner i høj grad nye friske kræfter, gerne nogen, der kunne promovere vores agenda på sociale medier. Vores svenske søsterorganisations blad sendes nu elektronisk til medlemmerne; det kan dog rekvireres pr post, selv om det er dyrt. Foreningens mål, en verden uden kernevåben, er uændret og mere påtrængende at få gennemført end nogensinde. I øjeblikket bevæger vi os på en knivsæg!

*Klaus Arnung, formand for
Danske Læger mod Kernevåben*

Referat af virtuelt Landsmøde i DLMK afholdt 08.11.22.

Deltagere: Klaus Arnung, Sverre Barfod, Gunner Nielsen, Kim Birkedal, Povl Revsbech.

1. Valg af referent: Povl.
2. Formandens beretning: Klaus konstaterede, at landsmødet var rettidigt indkaldt. Herefter blev årsberetningen læst op. Vil blive trykt i LMK-bladet. Efter beretningen udspandt der sig en livlig debat om forskellige emner i relation til atomvåben og oprustning generelt. Beretningen godkendt.
3. Regnskab 2021: 67 medlemmer har betalt kontingent i 2021. Der var et overskud på 29.133,25 kr. Saldo ved årets udgang: 36.583,35 kr. Godkendt.
4. Budget 2023. Er ikke udarbejdet. Der var tilslutning til et forslag om at afsætte 10.000 kr. til foreningen Forbyd Atomvåbens aktiviteter. Verdenskongres, som er udsat pga coronapandemien, forventes afholdt i Kenya. Usikkert hvornår.
5. Kontingentet: Uændret kr. 300 for læger. Vi vedtog at tilbyde studerende et gratis kontingent i 1 år, herefter kr. 100.
6. Valg: Klaus genvalgt som formand. Povl genvalgt som kasserer og sekretær. Ny intern revisor: Gunner.
7. Evt. Lægernes Pension afholder ekstraord. Generalforsamling mandag 5. dec. Kl. 16.30 i Kbh. Vi, der er delegerede, kan forvente at få en indkaldelse separat. Mulighed for virtuel deltagelse. Klaus snakker med Iben Sorgenfrei fra Lige Pension ang. behov for fælles fodslag.

KRÖNIKA

KUBA- KRISEN

för 60 år sedan – och nu

Av Inge Axelsson

Vad hände vid Kubakrisen i oktober 1962 och betyder det något för dagens kris mellan Ryssland och Nato?

År 1962 kunde USA nå Sovjetunionen med bombflyg och missiler avfyra från landbaser eller ubåtar. Sovjetunionen, däremot, hade bara bombflyg men inga missiler som kunde nå USA. Därför försökte Sovjetunionen installera missiler på Kuba som kunde nå stora delar av USA. De upptäcktes av ett amerikanskt spaningsflygplan i oktober 1962.

Senare upptäcktes fyra sovjetiska ubåtar utanför Kuba. De var inte atomubåtar utan behövde gå upp till ytan för att ladda batterierna. Tre av dem tvingades till ytan men den fjärde, B-59, vägrade ge sig. Den var utrustad med en kärnvapentorped, något som USA inte visste om. Ombord på B-59 var batterierna nästan urladdade den 27 oktober och luftkonditionen fungerade inte. Det började bli olidligt varmt och sjömännen svimmade av hettan och stigande koldioxidnivåer. Från de amerikanska ytfartygen kastades varningsskott nära ubåten.

Vatten är ett uselt medium för radiovågor så B-59 hade inte haft kontakt med Moskva på flera dygn. Ubåtsofficerarna visste inte om tredje världskriget hade utbrutit eller inte. Om högkvarteret inte kunde nås måste de tre högsta officerarna ombord vara eniga om att avfyra kärnvapen. Fartygets befälhavare skrek: ”Vi spränger dem nu. Vi kommer att dö, men vi kommer att sänka dem alla – vi kommer inte att

← Den sovjetiska ubåten B-59 i ytläge den 28 oktober 1962.

skämma ut vår flotta!”. Den politiske officeren höll med men den tredje officeren, Vasili Arkhipov, sa nej. Han betraktades som en hjälte efter att ha överlevt en strålningsolycka ombord på en atomubåt. Nu lyckades han genomdriva sin vilja, trots fartygschefens ilska. B-59 kom upp till ytan och amerikanska flotta lät den återvända till Sovjetunionen.

Kennedys rådgivare Schlesinger sa att Kubakrisen var ”inte bara det farligaste ögonblicket i kalla kriget. Det var det farligaste ögonblicket i människans historia.”

”**Finns det chans att en rysk befälhavare nu vägrar avfyra kärnvapen, som Arkhipov? Ja, säger Rose Gottemoeller, som varit näst högste chef för Nato.**

När fysikern Max Tegmark grundade Future of Life Award delades det första priset ut postumt till Arkhipov, på årsdagen av när han förhindrade ett kärnvapenkrig. Tegmark sa: ”Tack vare honom är den 27 oktober 2017 inte 55-årsjubileet av tredje världskriget.”

Finns det chans att en rysk befälhavare nu vägrar avfyra kärnvapen, som Arkhipov? Ja, säger Rose Gottemoeller, som varit näst högste chef för Nato. Hon har lärt känna många höga officerare som leder Rysslands kärnvapenstyrkor och fått stor respekt för dem. Putin kan inte ensam avfyra kärnvapen utan några generaler måste godkänna ordern. Vi får hoppas att hon har rätt.

Litteratur

Gottemoeller R (2022) Opinion: War in Ukraine Nuclear diplomacy with Russia could avert the threat of Armageddon. Financial Times, 7 October 2022.

Gottemoeller R (2022) in Webinar, Arms Control Association, 11 October 2022.

Immerwarh D (2022) Forgetting the apocalypse: why our nuclear fears faded – and why that’s dangerous. The Guardian, 12 May 2022.

Nuclear Close Calls: The Cuban Missile Crisis. The Atomic Heritage Foundation 2018.

Testamentera för en framtid utan kärnvapen

När du skriver in Svenska Läkare mot Kärnvapen i ditt testamente gör du skillnad för en värld utan kärnvapen en lång tid framöver. Det är ett meningsfullt bidrag som innebär att vi kan fortsätta driva på för att kärnvapen ska avskaffas, innan de används igen.

Testamenten är gåvor som gör skillnad

Att skriva in en organisation i sitt testamente är inte så krångligt som man kan tro. Du kan skriva ditt testamente själv, du behöver ingen advokat och du kan ändra det när som helst. Det viktigaste är att du tänker igenom ditt testamente utifrån dina egna önskemål!

Svenska Läkare mot Kärnvapen är medlem i Giva Sverige, branschföreningen för tryggt givande och är kontrollerade och granskade av Svensk Insamlingskontroll.

Så gör du – läs mer här:

→ slmk.org/stod-oss/testamente

→ www.givasverige.se/tryggt-givande/testamente/skriv-testamente

SVENSKA LÄKARE
MOT KÄRNVAPEN

Avsändare:
Svenska Läkare mot Kärnvapen
Norrullsgatan 45
113 45 Stockholm
Sweden

Stressad? Vi hjälper dig att slappna av i jul!

Just nu är det mycket som kan stressa oss. Är julklapparna fixade? Får vi någon snö? Kan det bli kärnvapenkrig?

GE BORT EN FREDLIG JULKLAPP

Ge bort en julgåva eller ett medlemskap till någon du tycker om, så stillar du din kärnvapenoro och fixar julklapparna på samma gång.

På www.slmk.org/stod-oss kan du beställa fina gåvokort att lägga under granen. Maila till info@slmk.org och ange om du vill ge bort en julgåva eller ett medlemskap, motiv på gåvokortet, summa och mottagarens namn och adress så skickar vi ett kort.

SKÄNK EN GÅVA TILL VÅR JULINSAMLING

Stärk arbetet mot kärnvapen - bidra till vår insamling på www.facebook.com/slmk1981

God jul önskar vi på Svenska Läkare mot Kärnvapen!

SVENSKA LÄKARE
MOT KÄRNVAPEN